Fisioteràpia respiratòria en pacients fumadors que han patit un ictus

Beatriz Hernández Méndez, Laura Crous Parcerisas, Nuria Mínguez Gisbert, Francisco Javier Suárez Fuster

Introducció

L'ictus és la **primera causa de discapacitat** en l'adult i fumar és un dels factors de risc d'aquest per danyar les parets de petites artèries intraparenquimatoses. Alhora, fumar **està associat amb un baix nivell de rentat bronco-alveolar i de proteïna surfactant D,** que exerceixen importants funcions reguladores per la immunitat innata, i resulten ser un factor de risc potent per a la tos habitual i l'expectoració crònica. També revelen una relació entre la història de consum de tabac i la disminució de la FVC, FEV1 i la relació FEV1/FVC.

L'alteració de la funció respiratòria és també una de les seqüeles de l'ictus per la **reducció de l'activitat electromiogràfica dels músculs intercostals i del diafragma del costat parètic**. Conseqüentment, l'expansió de l'abdomen i la caixa toràcica durant la respiració corrent en repòs és menor i s'observa una **reducció del volum corrent**. Així doncs, en el pacient fumador amb ictus la **funció pulmonar resulta doblement afectada**.

Pacient fumador amb ictus

- FVC
- FEV_1
- FEV_1/ FVC
- Força muscul. respiratòria

(-)

(+)

- Expectoració i tos crònica

Funció pulmonar doblement afectada

Objectius

Evidenciar la necessitat d'incloure **valoració i tractament** de **fisioteràpia respiratòria** en la rehabilitació neurològica dels pacients fumadors post-ictus.

Mètode

Revisió bibliogràfica al Pubmed

- Assajos clínics aleatoritzats
- Revisions sistèmiques
- Meta-anàlisis

Resultats

Intervenció

Entrenament de la força i resistència muscular respiratòria

- 8 setmanes
- 3-6 dies/setmana
- 30-40% Pimàx
- 30-60% MIP

Entrenament diafragmàtic i exercicis de llavis pinçats

Inspiròmetre d'incentiu

Tècniques de neteja broncopulmonar

Els pacients fumadors post-ictus **precisen d'una valoració de la funció respiratòria i entrenament** de la força i resistència muscular respiratòria. També combinar entrenament diafragmàtic amb exercicis de llavis pinçats, utilitzar inspiròmetre d'incentiu per reduir l'asimetria de la caixa toràcica i, en casos de retenció de secrecions, la realització de tècniques de neteja broncopulmonar.

Valoració

- Pimàx
- Pemàx
- FVC
- FEV_1
- PEF
- FEM

Conclusions

La funció respiratòria en pacients fumadors post-ictus estan doblement afectada tant pel tabac com per les seqüeles de l'ictus. **L'entrenament dels músculs respiratoris és eficaç** en l'augment de la MIP, la funció respiratòria i la tolerància a l'exercici. També ha demostrat tenir efectes positius sobre la funció pulmonar, la força muscular inspiratòria i les activitats de la vida diària.

S'ha de considerar l'avaluació de la força muscular respiratòria en pacients post-ictus abans del començament d'un programa de rehabilitació. Aquest fet ajudarà als professionals a identificar pacients amb baixa força dels músculs respiratoris, i proposar entrenament d'aquests per **millorar les capacitats funcionals.**